

Adam & Jessica Kuper (eds)
THE SOCIAL SCIENCE
ENCYCLOPEDIA
 Pp XXVIII + 916
 London: Routledge & Kegan
 Paul (£29.95)

Många med mig har säkert känt behovet av encyklopediskt sammanställd kunskap inom de egna forskningsområdet. Sådana uppslagsverk finns redan inom en rad discipliner, t ex juridiken och psykologin, t o m på svenska. Men insnävningen till en enskild disciplin känns begränsande för en representant för en granndisciplin. Drömmen har varit en allmän samhällsvetenskaplig uppslagsbok, men är en sådan överhuvud möjlig?

Svaret får bli ja, den är möjlig. Och mer därtill: sedan någon månad finns ett sådant verk att tillgå. Det välrenommerade brittiska bokförlaget Routledge & Kegan Paul har under hösten publicerat *The Social Science Encyclopedia*, ett verk på närmare 1 000 sidor, med 700 uppslagsord författade av 500 olika bidragsgivare från 25 länder. Redaktörerna för detta mastodontarbete är Adam och Jessica Kuper, två engelska socialantropologer. Adam Kuper är professor vid Brunel University och tillika redaktör för tidskriften *Current Anthropology*.

Av de 25 länder som finns presenterade bland bidragsgivarna är England och USA de flitigast förekommande. Sju av skribenterna är verksamma i Skandinavien. De är alla förtecknade i boken, men utan angivande av vad de skrivit. Det är ju å andra sidan inte syftet med ett verk som detta, att man ska läsa det efter

vem som skrivit vad. Det framgår inte heller av förordet efter vilka kriterier man valt författarna till uppslagsorden.

Som alltid när det gäller encyklopedier är kvaliteten skiftande. För att få ett grepp över det väldiga materialet har jag slumpmässigt valt ett halvt dussin uppslagsord, som jag ska redogöra för.

Asiatic Mode of Production är ett medellångt inlägg, ca 600 ord (exkl litteraturförteckningen). Vi får bl a veta att embryot till detta begrepp återfinns redan hos Marx och Engels, men att det utvecklades främst under 1900-talet, framför allt av Wittfogel. Både Wittfogel och det asiatiska produktionssättet rensades ut ur Tredje Internationalen, för att åter dyka upp i den politiska debatten på 70-talet. Inlägget är skrivet av Jonathan Friedman, som själv behandlat begreppet i en bok, men vet man inget om asiatiska produktionssätt i förväg blir man inte mycket klokare av Friedmans text.

Black Power, som behandlas på 500 ord, är märkligt nog inte signerat. På ett koncist och exakt sätt redogörs för Black Power-rörelsens utveckling från 1966 och Stokely Carmichael, fram till idag, med utblickar till övriga svarta rörelser i USA. Ett mycket bra bidrag.

City (staden) ges utrymme för 2 000 ord. I texten redovisas på ett bra och intresseväckande sätt hur synen på och forskningen kring staden utvecklats. Stadens historia tecknas i grova drag, och en rad olika aspekter på stadens sociologi diskuteras på ett balanserat sätt. Författaren, Ulf Hannerz, har på ett relativt begränsat utrymme lyckats väl med att ge läsaren en in-

sikt i stadens centrala roll i samhällsutvecklingen.

Economics är på 4 000 ord och är skrivet av Christopher Bliss, Oxford University. På ett klart och lättillgängligt sätt går han igenom ekonomibegreppets historia, från dess första framträdande, via marxismen och dess "begränsningar", begreppet politisk ekonomi, Keynes och Friedman fram till motsättningarna i dagens ekonomiska teoridiskussion. Bliss pläderar på ett trovärdigt sätt för ekonomins ställning som ett självständigt samhällsvetenskapligt ämne och redogör för dess teori- och metodutveckling. Också detta inlägg svarar mot högt ställda förväntningar.

Anna Freud (1895–1982) behandlas på 300 ord. Läsaren får reda på namnen på hennes vetenskapliga arbeten, även om inlägget är för kort för någon djupare innehållslig redovisning. Denna text kunde ha stått i vilken god uppslagsbok som helst.

Humour, psychology of rymmer en redogörelse på 450 ord av Paul McChee, som hänvisar till sina egna arbeten för vidare läsning. Han redovisar den aktuella kogni-

tiva forskningen kring humor, vilken tycks mynna ut i att man idag vet ganska lite om vad humor är. Detta bidrag är faktiskt inte särskilt roligt.

Det finns flera inlägg på 4 000 ord, t ex rörande samhällsvetenskaplig filosofi och rationalitetsbegreppet. Det finns en text om *Race* skrivet av en sydafrikan och en 10 000 ord lång artikel om *Sociology* av Edward Shills.

Det finns en del korrekturfel i boken, t ex anges att socialpolitiken inleddes av Bismarck på 1980-talet! En del bidrag av icke-engelsktalande författare är skrivna på dålig engelska och följaktligen dåligt redigerade. Den klart allvarligaste anmärkningen är emellertid att varken *Sociology of law* eller *Law, sociology of* finns med bland uppslagsorden. Överhuvud behandlas rätten på ett mycket begränsat och översiktligt sätt.

Detta till trots är denna encyklopedi ett måste för institutionsbibliotek, för enskilda forskare. Inte minst de rikhaltiga referenserna till varje uppslagsord är en källa till vidare kunskap inom de olika ämnen som tas upp i boken.

Antoinette Hetzler